

Եի, որ
լծկան-
ըթթվու»
աւանելով
սըցի և
պարհորդ
15 բեռը
աւանակ-
ացել էի
ասուններ
ինքրի և
ելու ժա-
լը սպա-
թերին և
նիհարու-
չեն կա-
չաղերի
տանում
ակ գիւ-
նակ՝ յետ
որ տա-
ը, իսկոյն
կերպով
ան մա-
նապարհ-
գաւառաւ-
ոջածորից
ու աղեր-
նց աղ-
ուրքերից
ուած քշած
խոստա-
ծ՝ Առա-
րիստաւը
նմտրեալ-
ւալստէ-
տաւարը
որի հետ-
ւ թուր-
ոքերն են
ու: Պրիս-
բողոքը,
նիկներին
ուը հայ),
ատէրերի
հետքե-
զնացած;
նց հեռ
ըրիստափ-
ուը իրա-
մտնում
ողը և որ
պարհին
պղըանք-
զները, ո-
կաբողա-
երի նը-
պղիստա-
ի իրանք
ը հետ-
են մի
տեսնե-
ը առա-
ւ բոլորի
ական և
կատա-
րի տա-
րի այս-
որ ունե-
ւ էլ ու-
Այդպի-
ում միթէ
իւղացիք,
ասկանա-
վարչու-
կալուած-
արդիւնքը
իսկ ամ-
պարհին
պղըանք-
զները, ու
ապատ ու
նկը ապ-
ու պապե-
ոծել ամ-
զանքնե-
ր սխալն
թիւն ու-
նելլիգէնս
ատակներ,
ններ, ուր
սծում, որ
աւ կըմ-
պահպա-
ուութիւնը,
կորչում
ն մէջ, ու
վանական
կան մար-
ս կորըս-
ըր առէստ
էջմիածնի
աւոր ան-
ի արթէ
որձ յու-
ըչութեան
ան այժմ
և անգամ
աստ մօտ
իւսեատին
գիւղերի
պղած են
սպարդին
է կարեի
ոց քանդ-
ան հետա-
եր, որոնց
հոգւորա-

սականների նման ցրված լինելով ընդ-
ներից ազատ մնացած հայ գիւղերում,
կազմակեցիք, հասան-զալեցիք, կի-
ր (Բալուչայա) և այլն—մնացել են
գալուցանքսի, առանց աշխատանքի:
Դակուրդ չեմ գտնում յայտնելու, որ
կիշանեցիք (բալուչայեցիք) ահ ու դո-
ցին իրանց հողերը մշակելու, դնա-
լու, ի հարկէ, միայն տղամարդիկ եղան,
իքները թողնելով ուրիշ գիւղում:
ատիկը եկաւ ու գնաց. սիրուն ու կեն-
գարունը իր գալարազարդ գաշտերով,
տեսակ ծաղիկներով, ոսկեզարդ սփուց-
ու թուշունների մեղեդիներով գալիս է,
անք կարծես հայի համար գոյութիւն
ո, որովհետեւ նա գեռ չը մոռացած ան-
ը հայը՝ հայի՝ «օազիս»-ների նմանվող
վայրերի ու ծննդավայրերի աւերվելը,
Դ բնակավայրերի հրաբուխային ու
Գոմորային վիճակին հնդարձկվելը և
ուցերից երկային հորիզոնի արիւնի
կարմրելը, հայը՝ իր քրտինքով գաստա-
եփականութիւնիցը զրկվելը, անմեղ ա-
րի թափելը... նա՝ (հայը) գեռ էլի է
մ, էլի է ոմբակոծվում, էլի թալան-
էլի բանաբարվում... Այժմ նա էլի է
մ, նրա անմեղ երեխայը՝ օրիորդները
հայքը՝ մասամբ՝ այս ցուրտ ձմեռը՝
ոփից գէպի սերծակայ սարերը ու ան-
երն են վազում, փախչում՝ պատսպար-
որպէս զի չընկնեն բարբարուների ճան-
մասամբ (օրիորդները ու կանայքը)
փախչելը բանաբարութեան են մատ-
.. Եւ ովքեր են այդ բարբարուները,
սերը, թալանողները, բանաբարուները...
ն, ումնից մենք այսուհետ օգնութիւն ու
թիւն յուսանք, ում մենք բարեկամ ճա-
ք... Ինչպէս երեւում մենք չունենք ոչ
որեկամ... Բիւրօկրատիայի գէպի հայե-
նաբար ու խիստ վերաբերմունքը՝ փո-
է հայերի կարծիքը գէպի իշխանու-
...
ուրեր են պտտում, որ սրանից մի քա-
առաջ Բարդու մօտերքին, Սարուջան-
ուրբարնակ գիւղի շրջակայքում, «Եղիկ-
» անուսանեալ տեղում՝ մի թուրք ա-
կախումք յարձակվում է չորս կօզակների
կոտորելու ու նրանց մօսինի հրացան-
ու փամփուշները իւրացնելու դիտա-
թեամբ: Թուրքերը չորս կօզակներին
ուում են, վերցնում նրանց մօսինի հրա-
բարը, փամփուշները, կողոպտում են
ու յետոյ կամենում են անպատված
ները թագցնել, սակայն այդ մօմենտնե-
համանում է տեղական թուրք պրիստա-
բէց Ֆաթալիբէկօվը, որին մի թուրք
, լսելով հրացանաձութեան ճայներ ու
ածելով թէ կօզակները աւերում են մօ-
գոնվող թուրք գիւղը, շուտ յայտնում է
մասին յիշեալ պրիստա Ֆաթալիբէկօ-
ռպէս զի վերջինս իր միջնորդութեամբ
դանայ ազատել գիւղը կօզակներից: Փա-
բէկօվը շուտ գալիս է հրացանաձու-
տեղը ու վրա համում ուու սորած-
ըրով այս ժամանակ, երբ յիշեալ պահա-
ները գիշերը անձրեն լինելու պատճառով
ում են բիւնաների աները՝ չը թուշկելու
որ, բայց թուրքերը թագ կացած տեղից
ուում են այդ և գաղտնաբար մօտենալով
ներին, շրջապատում են նրանց ու իրանց
սպորտութիւնը իրագործում: Բացի այդ,
մի ուրիշ լուր, թէ թուրքերը քշել տա-
են Սոաջածորից ոչ հեռու գոնվող զեզը-
շիների 30—35 ձիերը: Վերջին լուրի իս-
թիւնը իրականացաւ, իսկ առաջին լուրի
մինելը կամ չը լինելը յայտնի չէ:

Զաքարիան

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՑՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՖԻ-
ՆԱՆՍՆԵՐԸ

ամալսարաններում և միւս բարձրագոյն
ըստներում ուսման պարապմունքները կա-
րել, որ պատճառ եղաւ մի ամբողջ սե-
րի ուսման վարձը չը վճարելու, սաս-
կ նեճել է համալսարանական կեանքի
ինանական գործերը: Ուսումնարաններից
էլք չը կարողանում վճարել ծառայողների
ունկը, միւսը վառելափայտ առնելու համար
ող չունի, այդ պատճառով էլ ամբողջ ձմեռը
աշարանները չեն վառել, Ռիգայի պօլիտեխ-
նիկումի մէջ մանկավարժական կազմի ոռ-
ու լինելը պակեցրել են 25 տոկոս, իսկ Պե-
րրուրդի համալսարանը, այդ բանից խու-
սիկելու համար, պարտք է վերցրել 70 հա-
ր րուբլի:

